

Koldingbogen

ÅRSTAL:	2004
FORFATTER:	Jens Hansen
TITEL:	Munkensdam Gymnasium gennem 25 år.
KORT RESUME:	Munkensdam Gymnasium fra 1979.

MUNKENDAM GYMNASIUM GENNEM 25 ÅR

AF JENS HANSEN

I august 1979 startede undervisningen på et nyt gymnasium i Kolding. Dette gymnasiums korte historie vil jeg se nærmere på i denne artikel. Det bliver ikke en kronologisk redegørelse for gymnasiets første 25 år, idet jeg især vil fokusere på opbygningen af gymnasiet og se på nogle sider af gymnasiets liv gennem de 25 år.

Da de officielle kilder vedrørende gymnasiets tilblivelse er ganske sparsomme og kortfattede, har jeg især baseret artiklen på personlige erindringer og eget arkivmateriale samt på oplysninger fra Kolding Stadsarkiv og Kolding Folkeblad.

BAGGRUNDEN FOR MUNKENDAM GYMNASIUM

Udviklingen i Kolding-området i 1970erne betød en vækst i befolkningstallet. Prognoser pegede på yderligere vækst. Samtidig skete der generelt en udbygning af ungdomsuddannelserne. Alt dette betød et stigende elevtal på Kolding Gymnasium, der i skoleåret 1978-79 nåede op på 813 elever og 66 lærere. Dermed var Kolding Gymnasium et af landets største. Problemet var, at skolen ikke var bygget til så mange elever. Tilmed var et antal elever svarende til en klasse blevet flyttet til Fredericia gymnasium og HF. Man havde nået det, som rektor Ole Ballisager beteg-

nede som ”maksimal spidsbelastning”. Lærerådet ved Kolding Gymnasium og rektor Ole Ballisager, der også var formand for Vejle Amts fordelingsudvalg for gymnasiernes i Vejle Amt, fremsatte derfor over for Vejle Amtsråd i 1978 ønske om, at der blev oprettet yderligere et gymnasium i Kolding-området.

Da prognoserne for tilgangen til gymnasiernes forelå i januar 1979, kom der gang i planerne for et nyt gymnasium i den sydlige del af Kolding. Vejle Amtsråd vedtog den 26. januar 1979 et ”Oplæg til udbygningsplan for gymnasium- og HF undervisningen i Vejle Amtskommune 1979-90”. Udover et nyt gymnasium i Kolding rummede planen yderligere 3 nye gymnasier, nemlig i Horsens, Tørring og Give.

Kolding Gymnasium var for lille, og efter forhandlinger med Kolding Kommune blev beslutningen taget om at bygge et helt nyt gymnasium. Det blev også besluttet, at det nye gymnasium i Kolding skulle starte fra skoleårets begyndelse i august 1979.

FØRSTE REKTOR

Der var en kort tidsfrist til opstarten af det nye gymnasium. Der skulle ansættes en rektor, og der skulle ansættes nogle lærere samt findes egnede undervisningslokaler til det nye gymnasiums første år.

Arne Jensen, rektor for Munkensdam Gymnasium 1979-99. Foto: Studie 14.

Ansættelsessamtaler gennemførtes i foråret 1979, og den 27. april 1979 vedtog Vejle Amtsråd at ansætte Arne Jensen som rektor for det nye gymnasium pr. 1. maj 1979. Arne Jensen kom fra en stilling som lektor i kemi ved Mulernes Legatskole i Odense samt stilling som fagkonsulent i kemi.

Så snart Arne Jensen var udnævnt til rektor, gik arbejdet i gang med at opbygge det nye gymnasium helt fra bunden af. Arne Jensen fik kontor på Vejle Amtsgård til det indledende arbejde med at få skaffet midlertidige lokaler til det ny gymnasium i Kolding, ansættelse af lærere og administrativt personale, indkøb af møbler og bøger m.m. Desuden skulle han stå for etablering af gymnasiet i nye bygninger.

Da Arne Jensen fratrådte stillingen som rektor i 1999 altså efter 20 år som rektor og efter at have overrakt mere end to tusinde eksamensbeviser, udtrykte han om rektorjobbet: "At være rektor er et forunderligt job. Det ene øjeblik træffer man beslutninger af afgørende betydning for et ungt menneske, det næste øjeblik diskuterer man, om der skal udskiftes et køleskab i kantinen, og senere igen handler det om forvaltning af flere millioner kroner".

DEN FØRSTE SKOLEDAG PÅ "KOLDING NY GYMNASIUM"

Ved gymnasiets start var der endnu ikke opført nogle bygninger. Dog var gymnasiet ikke hjemløst, idet Kolding Kommune stillede to helt nye bygninger på Munkevængets Skole på Galgebjergvej til rådighed. Dvs. amtet lejede de helt nye bygninger for 2 år, nemlig den tid, der var nødvendig for at få opført nye bygninger. Munkevængets Skole var en ny skole under opbygning, og for at kunne få plads til det ny gymnasium, blev skolens opbygningstakt fremskyndet.

Det var i august 1979 et lille gymnasium med en medarbejderstab på 1 rektor, 9 lærere og 1 kontordame. De 8 af lærerne blev udvalgt blandt 472 ansøgninger. Ved et ekstra stillingsopslag så sent som juli måned ansattes undertegnede, der dels skulle læse timer på Kolding Gymnasium, dels læse de 4 geografitimer på Kolding ny Gymnasium. Gunnar Krag havde ligeledes timer på begge gymnasier. Derudover kom Hanne Hansen til som timelærer i idræt i skoleårets løb.

Starten gik den 13. august 1979, hvor 94 forventningsfulde unge fra Koldings sydlige

opland samt Vamdrup og Lunderskov kommuner mødte for at få en gymnasieuddannelse. Amtets fordelingsudvalg for gymnasierne havde besluttet, at det var elever fra Koldings sydlige opland samt Vamdrup og Lunderskov kommuner, som skulle gå på det nye gymnasium.

Den første skoledag var kort. Lærerne mødte 08.30 til et kort lærermøde på rektors kontor, mens eleverne mødte kl. 09.00. Eleverne blev fordelt i 4 klasser, dvs. 2 sproglige og 2 matematiske klasser. Hver klasse fik et klasselokale, og der var udpeget en klasselærer, hvis opgaver dog var ret begrænsede. Klasselæreren opgave var allerede fra første dag at

føre forsømmelseslisten, at anvise eleverne pladser i alfabetisk rækkefølge i klasselokalet, at diktere skemaet, at uddele bøger og papir samt at oplyse om visse ordensregler. Så blev eleverne sendt hjem for at starte den ordinære undervisning tirsdag morgen kl. 08.00. Der var således intet introduktionsprogram. Dog afholdtes senere på måneden en udflugt for hele skolen til Silkeborgområdet.

Der var klart noget traditionelt skoleagtigt over de første 2 år. Dog var der var 8 klasseværelser, hvilket betød vældig god plads det første år, og desuden var der indrettet flere faglokaler/laboratorier til at give det gymnasiale præg.

Lærerkorpset ved Munkensdam Gymnasium i 1979 fra venstre mod højre: adjunkt Peter Øhrstrøm, lektor Ellen Langgaard, adjunkt Torben Smith, adjunkt Lene Lund, timelærer Hanne Hansen, adjunkt Jørgen Lund, adjunkt Jens Hansen, adjunkt Finn Nøhr Henriksen og rektor Arne Jensen. Foto: Torben Smith.

Alle nød at være med til at præge det nye sted – pionerånden prægede stedet. De første 2 år blev der truffet et væld af beslutninger, der kom til at række flere år frem. Der blev lavet detaljerede lister over alt det, der skulle købes til den nye skole, detaljen gik helt ned til den enkelte bog, som skulle købes til biblioteket, og den enkelte spade der skulle indkøbes til fagdepotet. Alt det indkøbte opbevaredes i de midlertidige bygninger på Munkevængets Skole. Oprindeligt var der god plads, men efterhånden som sommeren 1981 nærmede sig, stod der papkasser overalt i depoter, klasselokaler, lærerværelse, fællesområdet og på kontoret.

GRUSGRAVEN

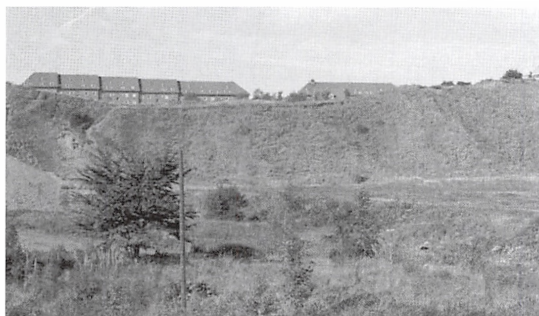
Undervisningen var i gang og samtidig hermed arbejdet med opbygning af det nye gymnasiums bygninger i gang, og som noget af det første skulle der findes en placering. Hvor skulle det nye gymnasium ligge? Da Kolding Gymnasium var placeret i relativt nye bygninger i den nordlige bydel, var det en selvfølge, at det nye gymnasium skulle placeres i den sydlige bydel.

Dyrskuepladsen i Tved var længe inde i overvejelserne som en realistisk placering. Ligeså blev muligheden for placering i FDBs lokaler ved Brostræde vurderet. Endog en placering ved siden af det allerede eksisterende gymnasium på Skovvangen blev overvejet. Men det blev det ledige areal med en tidligere grusgrav langs Tøndervej, der blev valgt. Området tilhørte De Danske Mejeriers Maskinfabrik, i dag APV. Det valgte område var tilstrækkeligt stort til at rumme bygninger med parkeringspladser samt nødven-

dige sportsarealer. Desuden blev det anset som en meget ideel placering med nem adgang for eleverne fra det sydlige Kolding samt Vamdrup og Lunderskov kommuner.

Udpegning af området skete efter forhandlinger mellem Kolding Kommune og Vejle Amt. Det blev aftalt at Kolding Kommune købte hele det 94.000 m² store areal samt sørgede for byggemodning af området. Derefter købte Vejle Amt 55.000 m² til opførelse af gymnasiet. Resten af grunden skulle i en periode ligge hen som grønt område med en plan om senere opførelse af et plejehjem. Kommunens køb af arealet blev vedtaget i byrådsmødet sidst i maj 1979. Vejle Amt købte af Kolding Kommune til en pris af 70 kr. pr. m², eller i alt 3.850.000 kr. inklusiv de betydelige jordarbejder.

Kommunen fik i hast udarbejdet en lokalplan for området, som netop udpegede området til institutionsbyggeri og indrettelse af idrætsanlæg (boldbaner, atletikbaner m.m.). Lokalplanen rummede også planer for adgangsforholdene herunder bl. a. et forslag om gangbro over den stærkt trafikerede Tøndervej fra kvarteret syd for Tønnevej til gymnasa-

Grusgraven ved Tøndervej, hvor Munkensdam Gymnasium blev placeret. Foto: Jens Hansen.

siet. Den del af lokalplanen er desværre aldrig blevet realiseret.

Byggemodningen i den store grusgrav skulle ifølge aftalen mellem Kolding Kommune og Vejle Amt være tilendebragt i slutningen af marts 1980. Men der var et stort problem med områdets topografi med over 15 meters niveauforskul, hvilket betød store omkostninger. I alt skulle der flyttes 230.000 m³ jord og skrælles ca. 7000 m³ muld til senere brug. Toppen af området blev gravet af, og bunden blev fyldt op, så niveauforskellen blev reduceret til 6-8 m. Der opstod herved 3 plane niveauer, der var velegnede til det videre anlægsarbejde, nemlig det lavest liggende område beregnet til sportsplads, 6 m højere arealet til gymnasiets bygninger, og endelig en smule højere et areal til et plejehjem. Kolding Kommune betalte for byggemodningen inklusiv planeringen, men entreprisen indgik i salgsprisen til Vejle Amt. Reelt betød de store jordarbejder en meromkostning for amtet på omkring 1 million kr.

HVAD SKULLE DET NYE GYMNASIUM HEDDE?

I den tidligste omtale af det nye gymnasium omtales det blot "Kolding II". I Kolding Folkeblad kunne man sågar se betegnelsen "nødgymnasiet" anvendt. Det blev dog hurtigt ændret til *Kolding ny Gymnasium*, indtil det endelige navn blev besluttet. Der blev ført nogle forhandlinger mellem de 2 gymnasier om det. På Kolding Gymnasium stillede man sig åben overfor en eventuel navneændring af hensyn til det nye gymnasium. Det forslag, der nød størst tilslutning, var i så fald navnet "Koldinghus Gymnasium".

På det nye gymnasium drøftedes i efteråret 1979 forskellige navnemuligheder. I disse drøftelser var såvel elever, lærere som forældre inddraget. Der blev søgt efter et navn, der dels havde tilknytning til byen Kolding og dels til den lokalitet, hvor gymnasiet skulle ligge. Der var forskellige forslag fremme: Seest Gymnasium, Kolding Vestre Gymnasium, Ørnborg Gymnasium osv. Man endte med navnet *Munkensdam Gymnasium*, officielt navn fra den 4. december 1979. Navnet Munkensdam stammer tilbage fra middelalderen, og har sin baggrund i de fiskedamme, som gråbrødre munkene i Kolding havde i kløften neden for Seest Bakke, den bakke der ved grusgravning delvist var blevet forvandlet til et hul. Senere blev navnet korrigeret til *Munkensdam Amtsgymnasium* for at fremhæve gymnasiet som en amtlig institution.

Tiden har vist, at navnet ikke er særligt letforståeligt for udenforstående. Det har givet anledning til en række misforståelser blandt ikke lokalkendte. I skolens post er således følgende navne set: *Munke Dams Gymnasium*, *Munkdams Gymnasium*, *Galgebjergvejs ny Gymnasium*, *Kolding By Gymnasium*, *Mogens Dams Gymnasium*, *Morten Dams Gymnasium*, *Munkdams Gymnasium*, *Munkevængets Gymnasium*, *Munkevængets Skoles Gymnasium*, *Munkens dams Gymnasium*, *Munkedals Gymnasium*, *Munkegymnasiet*, *Munkensborg Gymnasium*, *Munkensschau Gymnasium*, *Monkens Dam Gymnasium*, *Munkelns Dam, Gymnasiet i Kolling*, *Munkenstamp-Gymnasium*, *Munkenstorm, Gymnasium*, *Munkinsten Gymnasium*, *Munkensdam Seminarium*, m.fl. – Men takket være det danske postvæsen er brevene nået frem til rette adresse.

BYGGERIET

Projekteringen af gymnasiet samt udbydel- sen i licitation og udarbejdelsen af byggepro- gram blev overladt til Centalkontoret for praktiserende arkitekter på Fyn ved arkitekt Per Kyed i Odense. De skulle udføre arki- tekt- og ingeniørarbejdet vedrørende bæren- de konstruktioner samt i samarbejde med landskabsarkitekten forestå beregninger ved- rørende jordarbejdet. Samme firma skulle også stå for de nye gymnasier i Tørring og Horsens, som det på samme tid blev beslut- tet at opføre. De 3 gymnasier kom derfor til næsten at være identiske. Det rådgivende ingeniørfirma Harry og Mogens Larsen I/S, Odense, fik til opgave at udføre ingeniørar- bejdet vedrørende de tekniske installationer, og Gruppen for by- og landskabsplanlæg- ning, Kolding, stod for opgaven at udføre landskabsarkitektarbejdet.

Byggeriet blev udbudt i licitation i marts 1980. Byggeriet foregik efter Undervisnings- ministeriets regler for indretning af gymna- sier, hvilket bl. a. betød, at klasselokalerne blev bygget til 24 elever på trods af, at det var planen at have 28 elever i klasser, som det efterhånden var almindeligt i det ganske land. De samlede udgifter ved gymnasiets op- førelse og indretning var inklusiv grundkø- besummen anslået til 41,2 mio. kr., hvoraf 25 % blev betalt af staten. Den endelige pris blev omkring 48,4 millioner.

Det var hensigten, at opførelsen af byg- ningerne skulle indledes omkring 1. juni 1980. På grund af diskussioner om gymna- siets størrelse samt problemer med færdig- gørelsen af selve grunden opstod en forsin- kelse, der betød, at meget arbejde måtte ud-

føres som vinterbyggeri i et meget regnfuldt halvår med vandskader og frostsprængnin- ger til følge. Dette forhold kom til at skæm- me nogle af rødstensvæggene og gav fugerne en ringere holdbarhed.

I alt blev der bygget 5 blokke muret op i røde mursten, samt et tag af røde tegl. Det var et klart krav fra amtets side, at bygnin- gerne skulle opføres i mursten med tegltag og skråtag. Blokkene skulle dels rumme nor- malklasser, dels faglokaler. En sjettede bygning opførtes i beton, nemlig idrætshallen.

Gymnasiet blev bygget til 6 spor eller 18 stamklasser, selv om det i første omgang kun fik elever til 4 spor. Amtet mente nemlig, at det var billigere at bygge det stort nok med det samme i stedet for hurtigt at skulle i gang med udvidelser. En disposition, der hurtigt viste sig at være fornuftig, idet der allerede i år 1982 blev optaget 5 klasser, og i 1983 blev optaget 6 klasser.

20. februar 1981 afholdtes rejsegilde på gymnasiets nye bygninger på Tøndervej. Ef- ter en stor indsats lykkedes det at få bygnin- gerne klar, så gymnasiet kunne flytte til Tøn- dervej i sommerferien, og skolen var klar til skolestart den 10. august 1981. Idrætshallen blev dog først taget i brug den 12. oktober. De meget store entreprenørmaskiner betød at sportspladsen led under traktose, så sports- pladsen måtte drænes og nyanlægges, før den var klar til brug.

BYGNINGERNE

Skolens bygninger dækker et areal på ca. 7500 m². Dertil kommer et udendørs idræts- anlæg samt parkeringsplads og cykelskure.

Hovedideen i byggeriet var at placere

Luftfoto af det nybyggede Munkensdam Gymnasium.

idræthallen inde i skolen, så den kunne supplere fællesarealet. Der er således ingen sal eller aula med scene. Rundt om disse arealer placeredes så "hjemstavne", naturfagsareal og administrationsfløj, som også rummer musik og formning.

Set lidt på afstand ligner gymnasiet en tætliggende lille by bygget af røde mursten med skrå tegltage og små ovenlys/vinduer. De enkelte dele er bundet sammen af små bygninger med flade tage. Kommer man ind til skolen ad hovedindgangen, træder man

lige ind i det centrale fællesområde, hvor også kantinefunktionen er placeret. Dette fællesområde benyttes flittigt af eleverne i særdeleshed til frokost, men også, når der er fritime til at lave lektier. Her holdes også fællessamlinger, når der er meddelelser til samtlige skolens elever. Rummet tjener også til mødesal ved forældremøder og som teatersal eller foredragssal. Dog er det et problem, at der mangler en egentlig scene. Er der behov for yderligere plads, er det muligt at inddrage hele eller dele af idrætshallen,

idet adskillelsen mellem de 2 rum blot er en foldedør, der kan skubbes til side. Et hejsetæppe i idrætshallen gør det muligt enten at inddrage 1/3 eller hele hallen i fællesområdet. Derved kan der skabes et stort fællesareal. Hallen er formgivet og malet mindre traditionelt, så den, på trods af ribber og andre rekvisitter, ser festlig ud og har en god akustik.

Også mange af de lokale foreninger uden for skolen har benyttet og benytter disse faciliteter. Der har været afholdt flere koncerter lige fra Sønderjyllands Symfoniorkester til Trut-i-Takt, men derudover der været afholdt adskillige møder eller generalforsamlinger i diverse foreninger. Idrætshallen har ligeledes været flittigt benyttet af byens sportsklubber uden for skoletid. Gymnasiet stillede også i en årrække lokaler til rådighed for flygtningeundervisningen.

Placeringen af idrætshallen bidrager til at gøre skolens centrale dele meget mørke. Det er karakteristisk for skolen, at den generelt er meget mørk. Ydervinduerne er meget små og loftslyset i de mange indre rum er meget mangelfuldt. Specielt lysforholdene har der været arbejdet på at forbedre gennem hele perioden, men det er ikke lykkedes at løse alle problemerne med manglende dagslys. De går tilbage til oliekrisens dage i 1970'erne, hvor vinduer i bygninger skulle minimeres for at spare på energien.

Hver af de 3 såkaldte hjemstavne blev bygget med 6 klasseværelser og 3 fagdepoter. Desuden findes et afsnit med faglokaler til de naturvidenskabelige fag, geografilokale og samfundsfagslokale i den ene blok. I de enkelte hjemstavne er der et fællesområde, der oprindeligt var møbleret med bløde stole, men disse er efterhånden blevet afløst af møbler

beregnet til lektielæsning og gruppearbejde. På det seneste er flere af fællesområderne blevet indrettet med computerarbejdspladser.

Normalklasserne i blokkene 4, 5 og 6 har en størrelse på 70 m². Hvert lokale blev udstyret med en tavle, opslagtavle, et skab, kortskinner med lærred, overheadprojektor, højtalere med antennestik og internt samtaleanlæg. Lokalerne blev møbleret med et kateder samt det nødvendige antal borde og stole. Oprindeligt var klasseværelserne møbleret med stole med fast højde, men før 25 årsjubiliæet er alle skoleborde blevet udskiftet med højere borde, og alle stole er blevet udskiftet med stole, der kan reguleres i højden, så de kan tilpasses den enkelte elev.

Faglokalerne til fysik, kemi, biologi og geografi er ca. 80 m². I fysik, kemi og biologi er faste arbejdsborde placeret langs væggene og et langt større antal skabe end i normalklasserne. Desuden er disse lokaler udstyret med installationer, der gør det muligt at udføre fysiske, kemiske og biologiske eksperimenter. Der er foretaget en mindre udbygning for at skaffe et yderligere lokale til biologi. Desuden er der foretaget ombygning af kemilokalet.

Skolens 2 musiklokaler var blevet placeret i en fløj for sig selv, så musik derfra ikke kunne genere undervisningen andre steder. I det ene musiklokale er der etableret en fast opstilling af mikrofoner og andet udstyr, der anvendes ved musikfremførelse. I den samme fløj findes tillige et stort formningslokale med tilhørende fotorum og – en keramikovn.

Nær det store fællesområde var placeret et sproglaboratorium. Efter nogle år blev sproglaboratoriet afmonteret og lokalet indrettet til almindeligt klasselokale. Beslutnin-

Elever i sproglaboratoriet. Foto: Torben Smith.

gen blev taget ud fra en vurdering af udnyttelsesgraden sat op overfor mangel på klasselokaler. Skolens lokaler benyttes som et hjemklassегymnasium, hvor hver klasse har sit eget klasseværelse. Et forhold der hurtigt ikke holdt, idet der blev optaget flere elever, end skolen var beregnet til. Klasselokalerne er med skrå lofter og fritliggende spær. Det giver god luft men vanskelig rengøring. I tilknytning til fællesområdet findes et auditorium beregnet til at kunne samle flere klasser til filmfremvisning el. lign., men dette lokale har kun i ringe udstrækning fungeret efter hensigten. Lokalet har i stedet fungeret som depotrum og ekstra øverum for musik.

Farvevalget og den åbne og fri rørføring virkede dristigt. Måske for dristig, idet mange af farverne er blevet erstattet af lyse overvejende hvide og lysegrå farver. Dog er der en enkelt undtagelse, idet en stor grå flade i fællesområdet i 1993 blev farverigt udsmykket af kunstneren Ole Halskov i samarbejde med et mellemniveauhold i billedkunst under lektor Mary Rasmussens ledelse.

Administrationen blev placeret ved ho-

vedindgangen fra parkeringspladsen. Der blev fra starten indrettet et rektorkontor og i tilknytning dertil kontor til skolesekretærer og desuden et kontor til 1 inspektor. Endvidere var der et kontor til en boginspektor. Fra dette kontor er der en trappenedgang til bogkælderen; dette kælderrum er bygget som sikringsrum. Da antallet af inspektorer omkring 1995 blev kraftigt udvidet forbindelse med en ledelsesreform, måtte 2 arbejdsrum for lærerne, der lå ud mod parkeringspladsen, inddrages som inspektorkontorer. Til mindre møder er indrettet et mødelokale over for kontorerne.

I samme blok findes lærerværelset, som er ganske rummeligt, men efterhånden som lærerstaben er blevet udvidet, er pladsen blevet fuldt udnyttet. I tilknytning til lærerværelset er indrettet et miniatuerekøkken. Endvidere er en del af lærerværelset blevet inddraget til computerarbejdspladser, et behov der ikke var taget højde for i forbindelse med byggeriet. Over for lærerværelset er et meget vigtigt lokale for alle lærere, nemlig pædagogisk værksted. I dette lokale er der i de forløbne år blevet fremstillet meget store mængder af undervisningsmateriale – i særdeleshed har fotokopimaskinerne været flittigt benyttet.

Gymnasireformen i 1988 med dens øgede frihed for eleverne til selv at sammensætte fagrækken medførte også på Munkensdam et stigende pres på lokaler til forskellige formål, f.eks. blev det nødvendigt at indrette datalokaler. Munkensdam har dog holdt fast ved princippet om, at hver stamklasse har sit eget lokale, selv om det med et elevtal på over 475 ikke har kunnet gennemføres helt konsekvent.

INDFLYTNING, INDVIELSE, MAMMUTFEST

Da de nye bygninger i den tidligere grusgrav ved Tønnevej var næsten færdige i sommeren 1981, holdt skolen flyttedag. Eller rettere sagt flyttedage. Flytningen foregik i sommerferien, og flere af gymnasiets lærere deltog.

Den 2. november 1981 blev datoen for den egentlige indvielse. Denne dato er siden blevet betragtet som skolens officielle fødselsdag.

Indvielsen var en stor festdag, hvori deltog elever, ansatte, amtspolitikere, repræsentanter fra Undervisningsministeriet, Kolding Kommune, skoleinspektører, Gymnasialærerforeningen, rektorer, arkitekter og ingeniører. På programmet var rundvisning på skolen med orientering om dens opbygning. Derefter var der festmiddag, hvor der blev holdt fest- og indvielsestale af amtsborgmester Erling Tiedemann og taler af borgmester Bent Rasmussen, arkitekt Per Kyed, rektor Arne Jensen og gymnasieelev Sanne Vahlun. Under festmiddagen var der underholdning ved skolens elever og Kolding Mandskor med efterfølgende bal i idrætshallen og kaffe i fællesområdet.

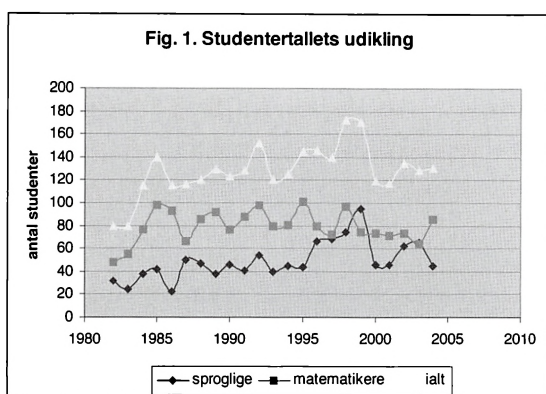
Med udgangspunkt i indvielsesfesten har ved initiativ fra lektorerne Søren Lyck og Benjamin van Maarschalkerweerd udviklet sig den store årlige tilbagevendende fødselsdagsfest kendt som Mammutfesten. Ved denne fest møder elever og forældre samt ansatte op og fester sammen. Baggrunden for Mammutfestens succes er det store elevenengagement og den store kreativitet, som begynder længe før festen.

Den første student fra Munkensdam Gymnasium Malene Petersen flankeret af rektor Arne Jensen og adjunkt Torben Stener Nielsen. Foto: P. Thastum.

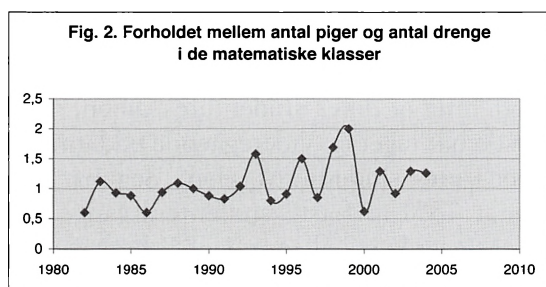
DE FØRSTE EKSAMINER

I sommeren 1980 fandt den første mundtlige studentereksamen sted ved Munkensdam Gymnasium. De afsluttende fag i 1.g var geografi for nysproglige og engelsk eller tysk for matematikere. Nysproglige skulle således afslutte geografi efter 1.g. Den første mundtlige studentereksamen ved Munkensdam Gymnasium blev således den 2. juni 1980, hvor 1.a var til eksamen i geografi. Eksaminator var undertegnede og censor Georg Harmsen fra Års Gymnasium. To år senere sprang den første student ud med en fuld studentereksamen fra Munkensdam Gymnasium. Første student blev den 14. juni 1982 Malene Petersen, der i sidste fag var oppe i samfundsfag ved Torben Nielsen, og den 18. juni 1982 kunne rektor Arne Jensen dimittere det første hold studenter, 76 studenter i alt, fra Munkensdam Gymnasium.

Set fra elevernes synspunkt var en hård og stressende eksamensperiode forbi, men de var dog ikke mere udkørte, end de kunne feste i flere dage derefter.

Ved 25. års jubilæet er 23 årgange og 2950 studenter blevet dimmitteret fra Munkensdam Amtsgymnasium. Hvorledes studentertallet har udviklet sig, fremgår af fig. 1. Det fremgår heraf bl. a., at der med undtagelse af 1 år altid har været flest matematiske studenter. Figuren viser ikke den reelle søgning til Munkensdam Amtsgymnasium, idet søgningen de fleste år har oversteget gymnasiets kapacitet, hvorfor der flere af årene er overflyttet elever svarende til en halv til en hel klasse til Kolding Amtsgymnasium.

Et andet forhold der er interessant at se nærmere på, er udviklingen i antal piger i forhold til antal drenge. Det er fra flere sider blevet påstået, at det almene gymnasium er ved at udvikle sig fra drengeskole til pigeskole. Jeg har valgt at se på udviklingen i de matematiske klasser. Udviklingen fremgår af fig. 2. Da det er set relativt betyder 1, at der er lige mange af hvert køn, men 0,5 betyder at der er 2 drenge per 1 pige. Det fremgår af figuren, at der før 1990 generelt er flest drenge i de matematiske klasser, mens der efter 1990, dvs. fra perioden efter Bertel Haarders indførelse af valggymnasiet er sket en ændring i retning af relativt flere piger i de matematiske klasser. Denne udvikling kan så sættes i relation til Bertel Haarders udtalelse i 1979 om det ønskelige i at få flyttet interessen for en gymnasial uddannelse til nogle andre ungdomsuddannelser. Det er også her interessant at se de nyeste analyser af udviklingen indenfor arbejdsmarkedet, som peger på, at kvinderne bliver vinderne på fremtidens arbejdsmarked.

VAR DER EGENTLIG BEHOV FOR ET NYT GYMNASIUM I KOLDING?

Vejle Amt havde besluttet at udbygge gymnasieuddannelsen i amtet, men der var kræfter, der arbejdede i modsat retning. Kun 2 dage efter det nye gymnasiums start, nemlig den 15. august 1979, kunne man i Kolding Folkeblad læse, at "strømmen af elever mod gymnasiet skal vendes nu", og videre gav venstre politiker Bertel Haarder udtryk for, at "Venstre vil finde forholdsregler mod den overhåndtagende lyst til en studentereksamen, som mange aldrig får brug for".

Projektarbejde i geografilokalet 29. maj 1986. Eleverne er fra venstre Trine Jensen, Dorthe Callesen, Charlotte Hansen, Gitte Pedersen, Betina Larsen, Hanne Viuff og Mette Bach Schmidt.

I maj 1980 forsøgte undervisningsminister Dorte Bennedsen ved en henvendelse til Vejle Amtsråd at få stoppet byggeriet. Det fik hun ikke held til, men Finansudvalget besluttede i stedet, at det nye gymnasium i Kolding skulle være en mere skrabet udgave, dvs. kun bygges til 4 spor, altså 12 klasser mod først planlagt 18 klasser. Skulle der senere vise sig behov for flere lokaler, kunne der blot bygges til. Vejle Amts beregninger viste imidlertid, at besparelsen ved kun at opfører til 4 spor frem for 6 ville være yderst minimale. Omkostningerne ved at bygge til senere ville komme til at overstige den umiddelbare besparelse flere gange. Beslutningen blev derfor at bygge til 6 spor med det samme. Det viste sig at være en fornuftig beslutning, idet elevtilgangen var så stor, at gymnasiets kapacitet var fuldt udnyttet allerede i 1985.

I forbindelse med Vejle Amts udredningsarbejde for udviklingen omkring gymnasierne fra 1980erne og fremefter, blev Munkensdam Gymnasiums eksistens igen overvejet. Små ungdomsårgange kunne betyde fald i søgningen til gymnasiet og en reduktion i gymnasiekapaciteten blev overvejet, men opgivet.

Bertel Haarder gav i 1979 udtryk for, at mange ville få en gymnasieuddannelse, som de ikke ville bruge. Den bedste måde til at få af- eller bekræftet denne påstand må vel være, at spørge de elever, der begyndte på det ny gymnasium i august 1979, om de har gjort brug af deres studentereksamen, altså om de har taget en videregående uddannelse efter deres studentereksamen. Jeg har udspurgt 75% af første studenterårgang. Det viser sig, at kun 2 eller under 3% har taget en erhvervsuddannelse, som ikke kræver en

gymnasial ungdomsuddannelse. 97% har altså gjort brugt af deres studentereksamen til en erhvervsuddannelse. Bertel Haarders skrækvision om en stor gruppe unge, som ikke ville bruge deres studentereksamen, må klart afvises. Det bør bemærkes hvor populære de mellemlange uddannelser så som uddannelser til teknikum ingeniør, seminarielærer, sygeplejerske o. lign. er.

FREMTIDEN – FORAN EN NY ÆRA

Munkensdam Amtsgymnasium er en meget dynamisk organisation, der tegnes af alle de mange personer, der har haft deres daglige virke på stedet. Som nævnt har næsten 3000 studenter udgået fra Munkensdam Gymnasium. På samme måde har der været et mindre flow i lærergruppen. 4 lærere har fulgt skolen igennem de 25 første år, men mange er kommet til, og en del har også forladt skolen igen af forskellige årsager, heraf 2 som følge af dødsfald. En del lærerkandidater har også i de 25 år fået deres pædagogiske uddannelse på Munkensdam Gymnasium.

Og på rektorposten en sket en udskiftning. Igennem de første 20 år var Arne Jensen rektor for gymnasiet, men han trådte tilbage efter eget ønske i 1999. Ny rektor blev Lene Hauge, der kom fra en studielektorstilling på Fredericia Amtsgymnasium og HF, samt en stilling som fagkonsulent i psykologi i Undervisningsministeriet.

Da Munkensdam Gymnasium startede betegnedes gymnasiet som grengymnasiet. Der var således, at eleverne efter første år valgte en af de grene, som det pågældende gymnasium udbød. På Munkensdam Gymnasium var således udbudt nysproglige og samfunds-

sproglige grene for de sproglige elever, mens de matematiske elever kunne vælge mellem matematisk-fysik gren, samfundsmatematisk gren og naturfaglig gren.

Denne struktur blev ændret til valggymnasiet af undervisningsminister Bertel Haarder i 1988.

Nu står gymnasiet igen foran en ny æra, idet en ny gymnasiereform indføres om et år.

Skolen har også i løbet af de 25 år fået stigende grad af dispositionsfrihed, omend ikke flere penge at arbejde med. Indførelsen af nye ting kræver med andre ord nedlæggelse af andet – der skal ske en prioritering. En del

Et hold studenter fra Munkensdam Gymnasium, den 23. juni 1989. Foto: P. Thastum.

Lene Hauge, Munkensdam Gymnasiums rektor fra 1999.

af dispositionsfriheden har bl. a. medført, at visse administrative omgaver, som før blev varetaget central af administrationen på amtsgården i Vejle, er flyttet ud til gymnasiet. Resultatet har været en relativ stor stigning i antal personer med administrative opgaver. Ved gymnasiets start på Tøndervej var der ansat 1 rektor, 1 skolesekretær og 1 indre inspektør suppleret med en boginspektør. Ved jubilæet var administrationen udvidet til 1 rektor, 2 skolesekretærer og 4 inspektorer.

Med den forestående nye gymnasistruktur og amternes nedlæggelse står gymnasierne i en ny situation med nye udfordringer. Der er tanker om at Munkensdam Amtsgymnasium skal være en selvejende institu-

tion. I forbindelse med ændret ejerskab må det også forudses, at gymnasiet snart vender tilbage til det lidt kortere og lettere navn: Munkensdam Gymnasium.

25 år med mange ændringer i undervisningen, samt en forestående reform med yderligere krav til undervisningen stiller naturligvis krav til bygningerne. På den baggrund iværksatte Vejle Amtsråd allerede tanker om ombygning af Munkensdam Amtsgymnasium. Efter gamle regler blev gymnasiet bygget med klasselokaler til 24 elever, på trods af, at det allerede den gang var blevet almindeligt med 28 elever i klasserne. Og nu 25 år efter ses op til 29 elever i nogle af klasserne. Nogle af ideerne i byggeplanerne går således ud på at skaffe større men også flere undervisningslokaler tilpassede de nye krav om inddragelse af ny teknologi i undervisningen. Hvorledes det vil gå, kan der ses på om 25 år.

LITTERATURLISTE

Kolding Folkeblad d. 25. maj 1979.

Kolding Folkeblad d. 29. juni 1979.

Kolding Folkeblad d. 11. august 1979.

Kolding Folkeblad d. 13. august 1979.

Kolding Folkeblad d. 15. august 1979.

Kolding Kommune, lokalplan nr. 0811-3A.

Uddrag af Vejle Amtsråds forhandlinger 26. januar 1979.

Uddrag af Vejle Amtsråds forhandlinger 23. februar 1979.

Uddrag af Vejle Amtsråds forhandlinger 27. april 1979.

Uddrag af Vejle Amtsråds forhandlinger 7. september 1979.

Årsskrifter Munkensdam Gymnasium.